

Список використаних джерел

1. Eestima Noorte Manifest URL: <https://www.riigikogu.ee/pressite-ated/maarpaeva-100-aastapaeva-tahistamisel-anti-ule-eestima-noorte-manifest/>
2. Iona-Evelyn Rannala, Anu Allekand Key competences of non-formal learning in youth work: based on the example of Estonian open youth centres URL: <http://www.poywe.net/site/wp-content/uploads/2018/03/180304-the-international-journal-of-open-youthwork-for-web.pdf#page=96>
3. Kiilakoski, T. 'Youth clubs as spaces of non-formal learning: professional idealism meets the spatiality experienced by young people in Finland', Studies in Continuing Education. Vol 37, Issue 1.

Ольга ПАШКОВА

*науковий співробітник науково-дослідного
центру воєнної історії
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського*

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Складна соціально-економічна ситуація в Україні наприкінці 1990-х років зумовлювала труднощі у здійсненні військово-патріотичного виховання української молоді, зокрема майбутніх офіцерів. Так, неналежний рівень соціального забезпечення військовослужбовців призводив до незадовільного стану військової дисципліни у Збройних Силах України, де у цей період спостерігалось поширення негативних явищ. З огляду на це виховна робота серед курсантів вищих військових навчальних закладів спрямовувалася на виховання у майбутніх офіцерів почуття любові до України, поваги до її культури, традицій українського війська, сумлінного виконання свого патріотичного та військового обов'язку. Водночас, незважаючи на проведення заходів військово-патріотичного виховання (переоформлення наочної агітації,

організацію народознавчих світлиць, проведення бесід, лекцій, тематичних вечорів, конкурсів художньої самодіяльності, впровадження нових ритуалів та символіки, святкування державних та військово-професійних свят), незадовільний стан військової дисципліни фіксувався і вищих військових навчальних закладах, у тому числі за участю курсантів.

Стан військової дисципліни у військових вузах систематично розглядався на засіданнях вчених рад факультетів, нарадах, загальних зборах офіцерського складу і загальних зборах курсантів. На факультетах існувала практика щотижневого заслуховування керівного складу підрозділів з питань стану військової дисципліни, а також щодо проведення виховних заходів, за курсантськими підрозділами закріплювали офіцерів виховної роботи, викладачів кафедр для проведення виховних заходів та надання допомоги командирам підрозділів у проведенні індивідуальної виховної роботи з курсантами. Питання зміцнення військової дисципліни у Збройних Силах України широко обговорювалося і на засіданнях колегії Міністерства оборони України. Представники органів військового управління констатували, що робота командувачів, командирів і органів виховної роботи носить безсистемний характер, поза увагою командирів залишалися такі форми роботи як наставництво, вшанування кращих військовослужбовців, зустрічі з представниками культури і мистецтва тощо [1, арк. 26, 31].

Військове керівництво України вимагало зосередити основні зусилля у виховній роботі з особовим складом на посиленні військово-патріотичного виховання військовослужбовців на національно-історичних традиціях українського народу, формуванні і розвитку у них свідомої позитивної мотивації на сумлінне виконання службових обов'язків. Незважаючи на те, що продовжувалася практика зустрічі особового складу вищих військових навчальних закладів з учнями закладів середньої освіти, технікумів, училищ, підтримувалися шефські зв'язки з громадськістю, органи військового управління рекомендували й надалі підтримувати ділові відносини з державними та місцевими органами влади, представниками творчої

інтелігенції, духовенства, громадськими організаціями, ветеранами війни для підвищення національної свідомості особового складу, рівня військово-патріотичного виховання військовослужбовців і допризовної молоді та підняття престижу військової служби у цілому [1, арк. 37, 69, 73].

Складною у цей період залишалася ситуація і у студентських колективах країни. У багатьох регіонах України зросла злочинність за участю цієї категорії громадян, зокрема у Рівненській області – на 100 %, Хмельницькій – на 94 %, у Київській області та Автономній Республіці Крим – на 50 %. Виникла необхідність активізації патріотичного виховання, відновлення у вищих навчальних закладах посад проректорів із виховної та гуманітарної роботи. Студентство України піддавалося негативному впливу, була нагальна потреба у радикальному поліпшенні умов його проживання. Крім того, відсутність державної ідеології, неналежний рівень культурної роботи, навіть недостатня кількість вітчизняної літератури негативно впливало на виховання молоді [2, арк. 188, 218].

Водночас представники освітнього та військового середовища визнавали, що позитивні перетворення у зазначеній сфері безпосередньо залежали від економічної ситуації у державі. Таким чином, утверджувалася необхідність створення дієвої системи військово-патріотичного виховання студентської та курсантської молоді, однак її ефективність обумовлюється належним рівнем соціального захисту військовослужбовців та підтримки молоді на державному рівні. Сьогодні, в умовах збройного конфлікту забезпечення соціальних гарантій майбутніх офіцерів Збройних Сил України залишається об'єктом особливої уваги з боку держави для покращення їх мотивації до виконання професійного обов'язку та нейтралізації соціального напруження.

Список використаних джерел

1. Галузевий державний архів Міністерства оборони України. Ф. 3697. Управління справами Міністерства оборони України. Оп. А1П. Спр. 1725.

Протоколи засідань колегії Міністерства оборони України. 26.03.1998–23.11.1998. 171 арк.

2. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України. Ф. 166. Міністерство освіти України. Оп. 18. Спр. 251. Протокол № 4 засідання колегії та документи до нього. 25.03.1998–25.03.1998. 281 арк.

Оксана СОКОЛОВСЬКА

*Нікопольська міська рада,
радник міського голови*

АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Державна молодіжна політика є системою пріоритетів та заходів, покликаних створити умови й можливості для успішної соціалізації та самореалізації молоді, розвитку її потенціалу в інтересах України. В умовах перехідного розвитку України традиційна система виховання і державна молодіжна політика та робота громадських організацій повинні забезпечити цілеспрямоване виховання самостійної, відповідальної молоді, підготовленої до життя в самоорганізованому суспільстві.

Безумовним лідером з проаналізованих країн в області доступності, відкритості, достовірності та актуальності інформації про молодіжну політику є ЄС, де створена інформаційна платформа, яка містить вичерпний перелік напрямків подачі грантових заявок для молоді, обсяги фінансування та умови проведення конкурсів. Досвід інших країн представляється інформативним та показовим, так як в Україні єдиний інформаційний простір, який узагальнює дані про заходи молодіжної політики, в тому числі в галузі науки і техніки, на сьогоднішній день не сформовано.

Будь-яка держава ставить перед собою завдання цілеспрямованого та стійкого соціально-економічного розвитку країни і, як наслідок, збільшення